

KOMUNISTICKÁ VÝCHOVA DĚTÍ – ČESTNÝ REVOLUČNÍ ÚKOL DĚTSKÝCH SESTER A VYCHOVATELEK

**Projev přednesený na celostátním sjezdu dětských sester
a vychovatelek
20. října 1966**

Soudružky!

Již dávno jsme chtěli konat sjezd dětských sester a vychovatelek. Po sjezdu matek jsme ho chtěli svolat a též po 3. sjezdu svazu žen jsme takový sjezd chtěli hned uspořádat. Vzhledem k různým okolnostem však k tomuto sjezdu dochází teprve dnes.

Dovolte mi především, abych jménem ústředního výboru strany a vlády republiky poděkoval všem přítomným soudružkám a vašim prostřednictvím všem dětským sestrám a vychovatelkám v celé republice za jejich velký příspěvek ke komunistické výchově dětí a abych vám, soudružky, popřál ještě větších úspěchů v další práci.

Protože úkoly dětských sester a vychovatelek byly podrobně vylíčeny v referátě, chtěl bych se zmínit jen o několika otázkách.

Dětské sestry a vychovatelky musí především pociťovat velkou hrdost na svou práci.

Při budování socialismu v naší zemi dětské sestry a vychovatelky zastávají velice zodpovědnou a významnou práci. Děti, které vychováváte a učíte, jsou budoucností naší vlasti, zálohou budovatelů komunismu, jsou pokračovateli velké věci revoluce.

Veškeré bohatství naší vlasti a vše, co vyrábíme a budujeme, patří našim budoucím generacím. Domy, divadla a kulturní

zařízení, která jsme postavili, to vše patří budoucím generacím. Pro šťastný život našich potomků se snažíme šetřit a více vyrábět, pro ně budujeme ovocné sady a pečlivě obděláváme rýžoviště a pole. Tak tedy bojujeme za trvalý rozkvět naší vlasti, za to, abychom pokolením, která přijdou po nás, zajistili lepší život. Těmito budoucími pokoleními však není nikdo jiný než děti, které vychováváte v jeslích a ve školkách.

Práce dětských sester a vychovatelek dnes opravdu není obyčejným hlídáním cizích dětí, ale čestným revolučním úkolem, totiž výchovou zálohy budovatelů komunismu a pokračovatelů velkého díla naší revoluce, je důležitou prací, týkající se budoucnosti naší vlasti. Strana a stát si vás, dětských sester a vychovatelek, kterým je svěřena tak čestná a důležitá práce, upřímně váží a do vaší práce vkládá velké naděje. Proto je přirozené, že dětské sestry a vychovatelky mají být naplněny pocitem velké cti a hrdosti.

Avšak část našich žen si dobře neuvědomuje, jak důležitá je práce v jeslích a ve školkách. Mezi ženami máme i takové soudružky, které se na práci dětských sester a vychovatelek dívají zvysoka, jakoby si myslely, že pro nedostatek lepšího zaměstnání aspoň jiným lidem hlídají děti. Proto se některým ženám povolání dětské sestry nebo vychovatelky příliš nezamlouvá. Podle sdělení ministerstva všeobecně vzdělávacího školství patří nábor studentek na školy pro dětské sestry a vychovatelky vždycky k nejobtížnějším. Prý se tam hlásí jen děvčata, kterým nic jiného nezbývá, protože se nedostala na jinou školu.

V jednom kraji jsem viděl ochotnické představení, byla to hra, jejímž smyslem bylo ukázat, jak velice důležitá je práce dětských sester a ošetřovatelek. Zeptal jsem se tehdy předsedy provinčního výboru strany, proč se hraje taková hra a on mi řekl, že je to proto, že některé ženy považují práci v jeslích a ve školkách za nedůstojnou a že se dívčí dorost nechce hlásit na školy pro dětské sestry a vychovatelky. Bylo mi z toho velice smutno.

Ve výchově a školství má ovšem každá práce svůj velký význam, ale z nich nejdůležitější je výchova nejmenších, kterou se zabývají dětské sestry a vychovatelky. Je opravdu možno říci,

že vyučování na školách prvního stupně je obtížnější než vyučování na středních školách a že zodpovědnost vychovatelky ve školce nebo sestry v jeslích je ještě větší než u učitelky na národní škole. Je to tím, že čím je dítě menší, tím těžší je s ním práce a čím menší děti má člověk na starosti, tím musí být vyspělejší, tím více musí mít znalostí a zkušeností.

Avšak mnoho děvčat by rádo učilo na střední škole nebo na vysoké škole a přitom by nerado dělalo učitelku na národní škole a tím méně vychovatelku nebo dětskou sestru. To svědčí o tom, že naše ženy mají nesprávný vztah k výchově nastupující generace a že ještě podléhají zbytkům sobeckého individualismu a buržoazním nebo feudálním přežitkům.

Výchova malých dětí je odjakživa záležitostí žen. Pak ovšem nemůžeme říci, že podceňování tak významné a čestné práce, jako je výchova našich nejmenších, kteří budou pokračovateli naší revoluce a zálohou budování komunismu, je postoj, který očekáváme od žen naší epochy, kdy kráčíme vpřed ke komunismu.

Využívám této příležitosti, abych znovu vyzval naše ženy, aby se co nejdříve vypořádaly s přežitky starého myšlení ve svém vědomí a aby se dobrovolně hlásily do škol pro dětské sestry a vychovatelky mateřských škol.

I okolnost, že dětské sestry, vychovatelky a učitelé národních škol dlouho nesetrvávají na jednom pracovišti, souvisí do značné míry s tím, že nepovažují svou práci za záležitost čestnou a slavnou.

Dobře vychovávat a učit ta malá neviňátka v jeslích a školkách je velmi obtížné a také učit nezbedné záčky na národní škole je hrozně namáhavá práce. Proto dětské sestry, vychovatelky mateřských škol a učitelky i učitelé národních škol musí mnoho znát, musí mít také bohaté zkušenosti a k tomu musí mít možnost pracovat po dlouhou dobu na jednom místě.

Avšak mezi dětskými sestrami a vychovatelkami ve školkách dnes máme jen velmi málo pracovnic s vysokým počtem odpracovaných let a i na národních školách nemáme mnoho starších učitelů a učitelek. Děti ve školkách a na národních školách mají vyučovat spíše starší, zkušenější a vyspělí učitelé a učitelky, tak-

vých však máme málo a skoro všechny vychovatelky, učitelé a učitelky jsou bez zkušeností. I pracovnice, které byly do těchto zařízení umístěny rovnou ze školy, tam vydrží několik let a pak odtud odcházejí, že prý na tu práci nestačí. Strana už na to pracovníky v tomto resortu nejednou upozorňovala, ale problém se stále ještě dobře neřeší.

S tímto problémem to sice přímo nesouvisí, ale i v nemocnicích se setkáváme s podobnou situací. V našich nemocnicích máme málo starších ošetřovatelek, skoro všechny jsou mladá děvčata, která zrovna nastoupila. V některých nemocnicích prý ošetřovatelky propouštějí, jakmile se vdají. Vůbec nemohu pochopit, co je k tomu vede. Přece i ošetřovatelky mohou dobře plnit své poslání jen tehdy, když získají bohaté zkušenosti a znalosti.

Musíme dosáhnout toho, aby nám dětské sestry, vychovatelky ve školkách, učitelé a učitelky na národních školách a ošetřovatelky zůstávali pracovat pokud možno dlouho na jednom místě.

Skutečnost, že dětské sestry, vychovatelky a učitelky národních škol nepociťují na svou práci hrdost a nepovažují ji za čest, skutečnost, že se ženy k práci v tomto oboru málo hlásí, souvisí do jisté míry i s tím, že si jich společnost neváží a že jim také neposkytuje dosti vysokou hmotnou odměnu.

Strana a vláda uvažuje o postupném zvyšování jejich hmotného odměňování v budoucnosti podle toho, jak se bude vyvíjet situace naší země.

Avšak problém se nedá vyřešit jen zvýšením hmotné odměny. Bylo by velkou chybou, kdybyste se, soudružky, domnívaly, že vaše práce bude čestnou záležitostí, když za ni budete dostávat vyšší plat, ale s nižším platem že čestnou záležitostí není. Není možné, abyste se považovaly za námezdní síly, které pracují pro peníze. Musíte být opravdovými sestrami a vychovatelkami našeho lidu, které pro stranu a lid vychovávají nové pokolení revolucionářů, musíte být skutečnými revolucionářkami. O lidech, kteří nepociťují čest a hrdost na svou práci kvůli tomu, že za ni dostávají o něco nižší hmotnou odměnu než někdo jiný, nelze říci, že jsou opravdovými revolucionáři, kteří pracují pro lid.

Dětské sestry a vychovatelky, které se zúčastní tohoto sjezdu, musí samy více než kdo jiný pěstovat v sobě pocit vysoké cti a hrdosti na svou práci. A až se vrátí na svá pracoviště, musí vyřídít všem dětským sestrám a vychovatelkám v celé zemi, že strana a vláda jim svěřila nejdůležitější a nejobtížnější práci a že jim strana dala i tomu odpovídající důvěru, a musí dosáhnout toho, že všechny dětské sestry a vychovatelky budou s pocitem cti a hrdosti na svou práci odevzdávat všechny své síly péči a výchově nového pokolení.

Zároveň musíme využít tohoto sjezdu k rozvinutí širokého společenského hnutí za to, aby dětské sestry a vychovatelky pociťovaly vysokou hrdost na svou práci. Musíme dosáhnout toho, aby se pod vedením organizací strany této práce chopily organizace svazu žen, Svazu socialistické pracující mládeže a odborů. Zároveň s úsilím o to, aby všechny dětské sestry a vychovatelky si hluboce uvědomily svou zodpovědnost, musíme též dosáhnout nápravy i ve vztahu společnosti vůči nim.

Další důležitou věcí je zvyšování kvalifikace dětských sester a vychovatelek.

Jestliže dětské sestry a vychovatelky chtějí důstojně odpovědět na vysokou důvěru a očekávání strany a dobře plnit úkoly, které jsou jim svěřeny, musí zároveň s pěstováním pocitu hrdosti na svou práci dále zvyšovat i svou ideovou a odbornou úroveň.

Dětské sestry a vychovatelky se musí především pevně vyzbrojit komunistickou ideologií. Stejně jako samy matky se musí stát komunistkami, jestliže ze svých dětí chtějí vychovat komunisty, i samy dětské sestry a vychovatelky se musí vyzbrojit komunistickou ideologií a stát se dobrými komunistkami, vyznačujícími se ušlechtilými vlastnostmi revolucionářek, jestliže mají naše děti vychovat jako zálohu budování komunismu.

Jak bylo zdůrazněno na konferenci strany, je revolucionizace všech pracujících a jejich přetvoření ke vzoru dělnické třídy jedním z nejdůležitějších úkolů, které dnes stojí před naší stranou. Chceme-li revolucionizovat celou společnost a připodobnit ji dělnické třídě, musíme z hlav pracujících zcela vymýt přžitky starých ideologií, vyzbrojit je revoluční ideologií, komunistickou ideologií dělnické třídy a učinit z nich opravdové komunisty.

Abychom se stali komunisty, musíme především překonat sobectví a osvojit si kolektivistický způsob myšlení. Sobectví je s komunistickým smýšlením naprosto neslučitelné. Komunisté kladou zájmy celého kolektivu a společnosti nad své zájmy osobní. V komunistické společnosti jsou v zájmech kolektivu a společnosti obsaženy i zájmy každého pracujícího, takže společný zájem kolektivu a společnosti je zároveň také zájmem samotných pracujících. Proto základním požadavkem komunistické společnosti je to, aby si lidé při práci vzájemně pomáhali v duchu hesla „jeden za všechny, všichni za jednoho“.

Kdo nepřekoná sobectví, nemůže se stát komunistou, nemůže být věrný věci revoluce. Tím více to platí o dětských sestrách a vychovatelkách, které vychovávají ostatním lidem děti. Výchova cizích dětí není ovšem prací bezprostředně pro vlastní prospěch sester a vychovatelek. Je to práce pro celou společnost, práce pro budoucnost revoluce. Kromě toho vaše práce ani není snadnou prací. Je sice pravda, že je to drobná práce, ale je velmi těžká. Takové těžké práce se rozhodně nemůže úspěšně zhostit nikdo, kdo by byl zatížen sobectvím. Jen když sestry a vychovatelky, které o děti pečují, samy překonají sobectví a budou se věrně oddávat kolektivnímu způsobu života, budou moci děti vychovávat v duchu kolektivismu. Jen když samy sestry a vychovatelky budou ideologicky a mravně zdravé, budou moci vložit veškerou svou energii do výchovy dětí v zájmu budoucnosti revoluce.

Vyzbrojování lidí komunistickými myšlenkami rozhodně není záležitostí, kterou by bylo možno splnit za několik dní. Je to obtížná práce, která si žádá mnoho času. Kromě toho ji rozhodně nelze provádět žádnou donucovací metodou. Ideologickou převýchovu lidí lze úspěšně provádět jen a jen pilnou a trpělivou výchovou, metodou vysvětlování a přesvědčování.

Dětské sestry a vychovatelky musí neúnavně samy sebe vychovávat, aby zásadově bojovaly se všemi, byť i malými projevy sobectví, které jsou v rozporu s kolektivismem a aby se důsledně zbavovaly pozůstatků starého myšlení, jimiž jsou zatíženy.

Zároveň musí všechny dětské sestry a vychovatelky důkladně studovat marxismus-leninismus a politiku naší strany, aby

vždycky dobře znaly linii a politiku strany a řídily se jí ve své činnosti, a musí i po teoretické stránce dobře vědět, co je to a jaká je komunistická společnost. Tak se všechny bez výjimky musíte stát vzornými dětskými sestrami a vychovatelkami, vyzbrojenými idejemi marxismu-leninismu a idejemi naší strany.

Jen sestry a vychovatelky, které se stanou důslednými komunistkami, budou moci prokázat přednosti společenské kolektivní výchovy dětí před výchovou v jednotlivých rodinách. Při výchově v komunisty má kolektivní výchova proti výchově v rodině nesrovnatelné výhody. Rodina sama o sobě je individuální společenskou jednotkou, která je již uzavřena plůtkem individuálního vlastnictví. Proto děti vyrůstající v rodině mohou snadno pochytit neukázněnost a sobectví. Kromě toho v rodinách vychovávají děti často babičky a je zcela jasné, že babičky, které více než kdokoli jiný jsou zatíženy starým myšlením, nemohou vychovávat děti v duchu nových, komunistických myšlenek. Babičky mají svá vnoučata rády a jen se s nimi mazlí, nemyslí většinou na to, aby vnoučata odnaučovala zlovykům. Proto děti, které bez cílevědomé výchovy vyrostly v rodinách, mají oproti dětem vyrůstajícím v jeslích a školkách po výchovné stránce různé nedostatky.

Děti, které vyrostly v rodině, nepoznaly kolektivní život a navykly si jednat, jak se jim líbí, takže se jim protíví život v kolektivu, jsou neukázněné a neposlouchají dospělé. Kromě toho děti, které bez zvláštní péče vyrostly v rodině, neumějí pořádně zazpívat ani jednu písničku a neumí ani řádně pozdravit. Tyto návyky se pak ve škole dlouho a těžko odstraňují. Všichni si stěžují, že děti, které vyrůstaly v rodině, v národní škole pak po určitý čas patří k nejhorsším a nejméně poslušným žákům.

Naproti tomu děti, které od malička vyrůstají v jeslích a školkách, kde přivykají životu v kolektivu a kde se jim dostává výchovy, jsou ukázněné, mají dobrý poměr ke kamarádům a umějí pěkně pozdravit. Děti z jeslí a školek se kromě toho ve škole dobře učí, protože se už od malička mnohému naučily.

Takováto kolektivní výchova dětí v jeslích a školkách je velmi vhodná, chceme-li dětem od malička vštěpovat kolektivistického ducha a komunistické vlastnosti. Proto Engels ve své zná-

mé brožuře „Principy komunismu“ mluvil o výchově všech dětí, které již nepotřebují mateřskou péči, ve státních zařízeních a na státní útraty, jako o jednom z velice důležitých komunistických opatření.

Otázce výchovy dětí státem věnovala naše strana vždy velkou pozornost a v této věci jsme již zaznamenali nemálo úspěchů. V současné době v naší vlasti šťastně vyrůstá v jeslích 870 tisíc dětí a ve školkách se při veselých dětských hrách dostává výchovy 790 tisícům dětí. To znamená, že v naší vlasti 60—70% všech dětí vyrůstá v jeslích a ve školkách. Můžeme být hrdi na to, že ačkoli nám po hmotné stránce ještě leccos schází, v komunistické výchově našeho mladého pokolení jsme vykonali již velké věci.

Společenská výchova velkého počtu dětí je ovšem velkou zátěží pro státní pokladnu a je obtížnou záležitostí. Avšak pro budoucnost našich milých dětí, pro budoucnost vlasti a národa musíme tuto práci bezpodmínečně vykonat. Když všechno, revoluci i výstavbu, děláme pro pokolení, která přijdou po nás, jak bychom mohli být skoupí k výchově našich dětí? Za současné situace naší země si teď hned ještě nemůžeme dovolit vychovávat všechny naše děti v jeslích a školkách, ale s dalším zlepšováním hospodářské situace budeme musít zajistit, aby postupně všechny naše děti dostaly možnost výchovy v jeslích a školkách.

Dětské sestry a vychovatelky musí být nejen spolehlivě vyzbrojeny komunistickými myšlenkami, ale musí dokonale ovládat i odborné znalosti ve svém oboru. Jen tak budou moci na vědeckém podkladě vychovávat děti tělesně zdravé a optimisticky založené a vytvářet z nich zálohu budování komunismu.

Vychovávat děti od malička zdravé a vštěpovat jim správné návyky je nesmírně důležité. Dítě, které v dětství není zdravé, je tím poznamenáno na celý život a dítě, které si v dětství osvojí špatné návyky, se jich pak velice těžko zbavuje. Proto se sestry a vychovatelky musí snažit vychovávat děti od malička zdravé a optimisticky založené, které si osvojily správné návyky.

Proto musí dětské sestry a vychovatelky mít znalosti, nezbytné k výchově dětí kulturním způsobem a na vědeckém základě. K výchově dětí kulturním, vědeckým způsobem jsou ne-

zbytné různé znalosti. Dětské sestry a vychovatelky například musí umět zajistit dětem dosti čistého vzduchu a sluníčka i dostatečnou výživu a čisté prostředí. I vyučování dětí musí provádět vždycky způsobem, odpovídajícím věku a psychickým vlastnostem dětí.

Máme jesle a školky, kde vychovávají děti kulturním, vědeckým způsobem, ale i jesle a školky, kde tomu tak není. Máme ještě řadu jeslí a školek, kde se o děti řádně nepečuje a kde ani prostředí neodpovídá požadavkům hygieny a kultury.

Takovéto formální odbývání práce je projevem přežitků starého buržoazního myšlení. Formalismus je dnes neduhem, který je společný nejen práci v jeslích a školkách, ale veškeré činnosti, počínaje činností stranickou a hospodářskou. Proto jsem před několika dny svolal pracovníky ústředního výboru strany, abych jim znovu zdůraznil, že je třeba se s formalismem vypořádat. Musíme rozvinout energický ideový boj za to, abychom od základu zlikvidovali formalismus ve stranické, hospodářské, kulturně výchovné a veškeré ostatní činnosti.

Takovýto formalismus, jenž se projevuje v práci jeslí a školek, souvisí také s tím, že dětské sestry a vychovatelky nemají znalosti z oboru zdravotnictví a hygieny a další znalosti, nutné k výchově dětí. Platí ovšem, že odpovědnost za zdravotní stav dětí při péči o děti v jeslích a školkách mají zdravotníci. Pracovníci zdravotnických středisek musí do jeslí a školek denně docházet a provádět tam nezbytnou léčbu a prevenci. Ale sestry a vychovatelky, kterým jsou děti přímo svěřeny, nemohou vychovávat zdravé děti, když k tomu nemají příslušné zdravotnické znalosti. Proto musí dětské sestry a vychovatelky zároveň s ideovým bojem za úplné překonání starých ideologických přežitků aktivně usilovat o to, aby si osvojily odborné znalosti ve svém oboru, mezi nimi zejména znalosti o hygieně a kultuře dětského života.

Zvyšovat úroveň odborných znalostí dětských sester a vychovatelek lze různými způsoby. Nejlepší by ovšem bylo vyslat všechny do škol na studia, ale což lze 130 tisíc sester a vychovatelek hned poslat na studia? Nejlépe bude, když sestry a vychovatelky se budou učit při práci. Bude nutno pověřit Svaz žen a Svaz socialistické pracující mládeže, aby organizovaly šíření zna-

lostí péče o děti v řadách dětských sester a vychovatelek. Bylo by asi také užitečné organizovat v okresech a obcích putovní kursy pro dětské sestry a vychovatelky.

Abyste sestry a vychovatelky mohly o děti vzorně pečovat a vychovávat je, musí pro ně ústředí vydávat velké množství studijního a pomocného materiálu. Je třeba vypracovat větší množství snadno srozumitelných učebnic a i do časopisů, jako např. Korejská žena, Kultura života a dalších, často umísťovat zajímavé články o péči o děti a o výchově dětí, aby si je všechny sestry a vychovatelky mohly přečíst.

Ve státním a společenském měřítku pak bude třeba rozvinout pomoc jeslím a školkám, aby byla spolehlivě vybudována jejich materiální základna a aby byly dobře spravovány a řízeny.

Pouhým úsilím a nadšením dětských sester a vychovatelek nelze péči o děti plně zajistit. Aby bylo možno o děti v jeslích a školkách řádně pečovat a vychovávat je, je nutno vedle nadšení sester a vychovatelek zajistit ještě řadu materiálních podmínek. Jesle a školky musí mít pohodlné a čisté budovy, musí mít jistá zařízení, potřebná pro péči o děti a pro jejich výchovu, musí mít dobrou stravu pro děti.

Pro zajištění takovýchto hmotných podmínek je nezbytně nutná pomoc ze strany státu a společnosti. Jejich zajišťováním bude třeba pověřit zejména státní orgány, podniky a zemědělská družstva. Spoléhat se místo toho jen na výzvy k společenskému hnutí by k zajištění materiální základny jeslí a školek nestačilo. Dobrovolným hnutím lze nanejvýš srovnat pozemek, vyplít trávu, zasadit stromky, ale sotva zajistit nějakou jinou větší pomoc.

Podle mého názoru by bylo dobře, aby závody, podniky a zemědělská družstva věnovaly část svých příjmů na zvláštní fondy pro financování jeslí a školek. Jelikož všechny závody, podniky a zemědělská družstva jsou vázány plánovaným hospodářstvím, nelze nikde získat ani haléř, dokud se příslušné finanční prostředky nezajistí v plánu. Bude třeba zařídit, aby závody, podniky a zemědělská družstva měly takové prostředky a aby z nich budovaly pěkné jesle a školky, vybavené nezbytným zařízením.

Aby ve svých jeslích a školkách mohly poskytnout dětem chutnou a výživnou stravu i mléko, bude třeba, aby závody, podniky a zemědělská družstva uvolnily finanční a rýžové fondy a zavedly si chov několika dojnic a koz na mléko.

Stranické organizace a společenské organizace budou musit práci jeslí a školek věnovat větší pozornost. Zejména stranické organizace budou musit neustále řídit a kontrolovat, aby ze strany státu a společnosti byla jeslím a školkám zajišťována příslušná pomoc.

Bude třeba posílit administrativní řízení jeslí a školek. Řízení jeslí spadá pod ministerstvo zdravotnictví, ale neprovádí se řádně. Když byl tento stav ústředním výborem strany kritizován, zřídilo ministerstvo zdravotnictví správu pro řízení jeslí, ale jako dříve i teď se jenom mluví a konkrétní řízení se neprovádí. Ministerstvo zdravotnictví musí zdraví dětí v jeslích věnovat velkou pozornost a musí zejména zřizovat více dětských nemocnic a lépe je vybavovat. Teprve když budou dobře zařízeny dětské nemocnice, bude možno zajistit v širokém měřítku účast žen na životě společnosti a zvýšit i jejich zaměstnanost. Dnes máme mnoho žen, které nemohou do práce pro nemoc dítěte. Jakmile dítě onemocní, v jeslích nebo ve školce ho nevezmou. Proto v místech, kde není dětská nemocnice, nezbyvá maminkám než vysadit z práce, jakmile jím dítě onemocní.

V každém okrese i na každém dělnickém sídlišti je bezpodmínečně nutno zřídit dětskou nemocnici. Zřídit dětské nemocnice není ani tak obtížné. Stačilo by vystavět budovu velikosti asi dvou až tří moderních venkovských domků, vybavit ji lůžky a přidělit tam několik lékařů.

Těmito opatřeními je třeba zajistit, aby se ještě více žen mohlo svobodně podílet na práci pro společnost. Ženy, které nám budou sedět doma a nanejvýš se starat o děti, se nemohou vyvíjet. Teprve když ženy vyкроčí do společnosti a aktivně se zapojí do života stranických organizací a společenských organizací, budou se moci stejně jako muži oddat práci pro revoluci a přitom se samy budou moci rozvíjet. Proto řádné fungování jeslí, školek a dětských nemocnic, které umožní ještě většímu počtu žen účast na životě společnosti, má velký význam i pro připodob-

nění žen dělnické třídy, pro jejich revolucionizování a zkulturnění. Právě proto věnuje strana řádnému chodu jeslí, školek a dětských nemocnic obrovskou pozornost a bojuje s nesprávnými názory, které hledí na zapojování žen s malými dětmi do společnosti jako na přítěž.

Řízení školek má na starosti ministerstvo všeobecně vzdělávacího školství, ani to však se neprovádí dobře. Na ministerstvu všeobecně vzdělávacího školství prý dnes řízení školek v celé zemi vykonává několik inspektorů. Jakpak asi takové řízení může vypadat? Svěřovat tuto práci několika inspektorům, jako se to dělá dnes, není možné. Provinční lidové výbory a jiné orgány musí ministerstvu všeobecně vzdělávacího školství poskytnout lidi pro řízení školek, i kdyby měly na úkor toho omezit stavy na jiných, méně naléhavě potřebných úsecích. Touto cestou se musí dosáhnout zlepšení v systému řízení školek a rozhodným způsobem zdokonalit vlastní řízení školek.

Dále bude třeba doplnit řady dětských sester a vychovatelek dobrými lidmi. Strana a stát svěřuje dětským sestřím a vychovatelkám velice zodpovědnou práci. Proto aby sestry a vychovatelky nezklamaly očekávání strany a bezesbytku splnily svůj úkol, je nutno jejich řady spolehlivě vybudovat. Organizace svazu žen a Svazu socialistické pracující mládeže musí orgánům pro výchovu dětských sester a vychovatelek doporučovat ideově zdravé a mravně vyspělé soudružky a věnovat činnosti a životu dětských sester a vychovatelek patřičnou pozornost a poskytovat jim soustavnou pomoc.

Nakonec mi, soudružky, dovolte, abych vám popřál dalších úspěchů ve vaší čestné práci, při které v duchu jednání tohoto sjezdu budete naše milé děti vychovávat ve zdravé, optimistické a mravně pevné občany, kteří se stanou zálohou budování komunismu.